

SVETA

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU
GLAZBU

GLASILO INSTITUTA ZA
CRKVENU GLAZBU KBF
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Zagreb 1994.
Godište LXIV Broj 2
Travanj-Lipanj 1994.
ISSN 13302531
UDK 783

UREDNIČKO VIJEĆE:

Ljubomir Galetić, Sebastijan Golenić,
Miroslav Martinjak, Ante Samardžić, Izak
Špralja, Marijan Steiner, Petar Zdravko
Blajić, Mirjam Pandžić, Josip Mioč.

PREDSJEDNIK UREDNIČKOG VIJEĆA:

Dr. Franjo Komarica

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Dr. Đuro Tomašić

TAJNIK I GRAFIČKI UREDNIK:

Josip Korpar (tel. 271-676, 276-082)

LEKTOR:

Dr. Ante Sekulić

IZDAVAČ:

HKD sv. Jeronima (Sv. Ćirila i Metoda)
Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb

GODIŠNJA PRETPLATA:

Protuvrijednost 10 DEM

Za inozemstvo 30\$

Pojedini broj protuvrijednost: 2,5 DEM

ŽIRO RAČUN BROJ:

30101-620-16-012101-2320418628

Zagrebačka banka, Zagreb

BROJ I NAZIV DEVIZNOG RAČUNA:

30101-620-16-012103-2424116225

Zagrebačka banka, Zagreb

Časopis izlazi četiri puta godišnje

SURADNJU SLATI NA:

Uredništvo „Sv. Cecilije”

41000 Zagreb, Kaptol 29, pp. 432

RUKOPISI I FOTOGRAFIJE

se ne vraćaju

Članke SvC registrira RILM, New York
SvC izlazi uz pomoć Republičkog i grad-
skog fonda za kulturu.

TISAK: MULTIGRAF, 41000 ZAGREB

„Sv. Cecilija” je oslobođena poreza na pro-
met rješenjem Ministarstva prosvjete, kul-
ture i športa Republike Hrvatske od 7. srp-
nja 1992 godine.

900. obljetnica Zagrebačke crkve i Zagreba

II.

Prigodom 900. obljetnice Zagrebačke biskupije u Uvodniku ovoga broja Sv. CECILIJE upozoravamo na vrijednost jedne od najznačajnijih pjesmarica Zagrebačke crkve.

CITHARA OCTOCHORDA, zbornik liturgijske glazbe namijenjen službenicima oltara i puka, objelodanila je Zagrebačka crkva tripot u 18. stoljeću (Beč 1701. i 1723. te Zagreb 1757.). Ovaj liturgijskoglazbeni zbornik (liturgijska pjesmarica) u sva tri su izdanja oko 450 tekstova i oko 250 napjeva. Izbor pjesama i napjeva razdijeljen je u osam dijelova (...*octochorda*) prema liturgijskim vremenima, svetkovinama Bl. Dj. Marije i svetaca, odnosno potrebama različitih sakramenta i blagoslovina. Tri izdanja spomenutog zbornika svjedoče o vrlo razvijenom liturgijsko-glazbenom životu Zagrebačke crkve o kojemu se (s obzirom na ondašnje zapisivačke i tiskarske mogućnosti) zdušno skrbila Zagrebačka prvostolna crkva. To je i naznačeno u naslovu II. III. izdanja: ...*pia sua munificentia in lucem prodire iussit Alma et vetustissima Cathedralis Ecclesia Zagrabiensis* (... svojom pobožnom darežljivošću odredi objelodaniti slavna i prastara Prvostolna crkva zagrebačka).

Iako je zbornik CITHARA OCTOCHORDA objelodanjen (tek) u 18. stoljeću, svojim izborom liturgijskih skladbi predstavlja daleko starije glazbeno-liturgijsko bogatstvo Zagrebačke crkve (dio tekstova koji su s napjevima objelodanjeni u zborniku *Cithara octochorda* nalaze se u *Zagrebačkom misalu iz 14. stoljeća*). Bogatstvom i raznolikošću sadržaja zbornik je potvrda o priređivačkim, skladateljskim i izvođačkim nastojanjima nepoznatih nam kantora – pjevača Zagrebačke (prvostolne) crkve. Oni su u liturgijskim slavljinama njegovali gregorijanske napjeve, himničke oblike i pučke popijevke “koje su po svojoj jednostavnoj ljepoti, izražajnosti i zaokruženom obliku još i danas nenadmašivi uzori ove muzičke vrste” (Albe Vidaković). “U tom se zborniku ogleda sposobnost davnih hrvatskih svećenika, koju su svom narodu predali i zanosni i neobično vrijednu duhovnu liriku” (Dragutin Kniewald).

Treće izdanje CITHARAE OCTOCHORDAE prva je zagrebačka tiskom objelodanjen crkvena pjesmarica koja ima i notni tekst. Spomenuto je izdanje tiskano u tiskari Antuna *Reinera*, Incltyti Regni Croatiae Typographi Privilegiati – znamenitoga povlaštenog tiskara Hrvatskog kraljevstva. Kako je Reiner primljen među građane slobodnoga kraljevskog grada Zagreba kao drvorezac i mjedorezac (prema neobjavljenom rukopisu Tatjane *Ribkin Puškadija*) može se pretpostaviti da je vinjete i ukrase u zborniku izradio tiskar. Imajući, dakle u vidu datosti koje su pratile treće zagrebačko izdanje *Citharae octochordae* (oblik knjige, notno pismo, slova i vinjete) može se ustvrditi da je ona i vrlo uspjelo tiskarsko djelo.

“Cithara je bez sumnje najljepši (a radi liturgijsko-glazbene baštine koja je u njoj sačuvana i jedan od najvrednijih) spomenik iz prošlosti kajkavskih Hrvata” (D. Kniewald), liturgijsko-glazbeni izraz Zagrebačke crkve tijekom niza njezinih stoljeća.